№ 104. Neue Jüdische Zeitung. II. Jahrgang.

נייע ייִדישע צייטונג

דיא „נייע ייִדישע צייטונג" ערשיינט יעדען מאָנטאָג אונד דאָנערסטאָג.

פּראָנומעראַציאָנס - פּרייז:
גאַנצאָהריג 7 פל. — קר.
האַלבּיאָהריג 3 „ 50 „
פיערטעליאָהריג 1 „ 75 „

דיא רעדאַקציאָן אונד אַדמינִיסטראַציאָן בעפינדעט זיך Schiffmannsgasse 6, Budapest, וואָהין אויך דיא פּראָנומעראַציאָנס-געלדער צו שיקען זינד.

אַנזעראַטע ווערדען בּילליגסט בּערעכנעט.

ב"ה בּודאַפּעסט, כו' אייר Budapest, Montag, 15. Mai 1882. שנת תרמ"ב לפ"ק.

רעוואָלוציאָן אין עגיפּטען.

זיט לענגערער צייט איזט עגיפּטען דער שויפּלאַטץ שטאַרקער אַל

נערייא. — וואס פיר דיא בלומע דער גיסטיגע טהוי — וואס פיר דען יודען דאס פליש פאן דער זוי — אונד וואס דעם וואסער דאס בלוט — דאס איזט פיר כריסטען דער יוד."

פראָנומעראציאָנס - איינלאדונג.

מיט 1-טען מאי בענגאן איין נייעם קווארטאל. ווייר ערזוכען אונזערע געעהרטען הערערען אבאָנענטען, דיא מיט דער נעלד-ענדונג אים רישקשענדע זינד, אלס אויך דייענענדען, דערין פראָנומעראציאָנס-צייטונג מיט 1. מאי צו ענדע נעמענען. איהר אבאָנענטענס פריינדליכסט גלייך צו ערגייפען. דאמיט אין דער פינקטליכען צוזענדונג דעם בלאטטעס קיינע אונטערברעכונג איינטרעטט.

בריעפע דער רעדאקציאָן.

הערען בארטשיין אין נאד-קאללא. דיא שייבען אונס. דאס אונס מאיר בר"י ריים אין זיינעם בריעפל פאָם 24. אפריל אין זא אדרעסערט ווייזט אנגעריפען האט. אונד דאס אין עס זא זעהר וואונדערבאר, דאס ווייר איהם ניכט אנפוואָרטען. ווייר האבען אונס איין בלעטל פאָם 24. אפריל פערשאפפט. אבער אין דעמזעלבען שטעהט ניכטס פאן אונס — אדער זאללטע דיעזער „מאיר" פיר טעסט אנדייערע בלעטער אויסגענענען האבען. אלס פיר דיא פראָנוויינג? דיעס ווערד זעלבסט שאן פיר איינען זאלכען יונגען וויא דיעזער מאיר איזט, צו פיעל, אונד ווייר גלייבען, דאס דיער איהרערזיטס אין איירהוס אבזולעטס. ווייר בייטטען זיא דענן אויך זעהר. אונס דיא בעצייכנעטע נוממער אפטסווענדענד איבערזענדען צו וואללען אונד קאנגען זיא זיך פערזיכערט האלטען, האט — ווענן דאס רכסיז זיך זא פערהעלט — ער איינע זאלכע צייטונג פאן אונס ערפאהרען ווירד, וויא אר זיא פערדיענט. עס דינט אונס אבגעדריעס בעפערפאסס פארגעהענס אם יינגסט פערגאנגענען פסח בעריכטע צו-נעקאָממען, דיא ווייר דעם יידישען לעזעפובליקום מיט-טהיילען מיססען, דאמיט מאן נעגייא וויססט. ו ו ע ר אונד ו ו אס דיעזער „מאיר בר"י" איזט. אלזא ווייר בייטטען זעהר, אום אינזענדונג דיעזער נוממער.

הערען ב' אין פענעשש. ווייר בעדייערן, איהרעס וואונ-שש, נעמליך דען נעדרבעטיאט פאן דער קוים אינס לעבען נעפרעפענען אונד שאן איינגעגאנגענען „יידישען נעמענדיע-צייטונג" איינצוקאפסיריען, נכט נאכקאָממען צו קאנגען, זיא מיססען דיעזען גלייכען פעשטעלונג אונד איין אנדערעס מאל — פאָרזיכטיגער זיין.

נעשאָפטסבעריכט.

פעסטער פריייז.

ווייצען פער פריהיאהר 11.88—11.72 גולד'.
האפער פער פריה-יאהר 8.23—8.25 גולד'.
רעפס. קאָהל פער איינעס-פעסטעמבער 1882 13.50—13.25 גולדען.

לאָמבאָרד-ציינזענזען פאָם 10. מאי:

54	59	60	33	27	ברין:

פערגאנזווארטליכער רעדאקטאר
יקותיא הלוי לעדערער.

כשר קארפאטען-ציינגעל-קעזע.

אין ציינגעל צו 3 ביז 4 קילאָ Im. קוויאלטיפט.

וויא אויך עמענטהאלער כשר ליפטויער פרימא, — אין קליינען נעבינדען בהכשר גמור אפ"ל למהדרין מן המהדרין שטעהט פאָרראטהיג ביא עקיבא עדרענפעלד.

Brennholzhandlung in Ofen, Christinenst., Grabengasse 13.
Jac. Ehrenfeld

פערלאָמליך עכט כשר

כשר לימבורגער קעזע כשר

אין ציינגעלפאָרם (אויך שווייצער פאָן מאנכען בענאנגט) ליעפערט איך פראָמפט נענען אנ-נאבע מיט נאכנאהמע.

ניכט כשר!

ליפטויער קעזע, ראָללגערשטל

נעשעלטע אונד אונגעשעלטע ערבזען אויס עכ-טער קוילעלע ביא

David Roth Kézmárk.

איבער דיא פאָללקאָמענע פערלעסליכ-ייט דעם כשר לימבורגער קעזעס קאנן מאן אויך ביא הרב המאה"ג אב"ד דק"ק קעזמארק אויסקונפט ערהאלטען.

פאָסט-זענדונגען, דיא הער פראנקירט ווערדען, קאָסטען ביז 5 קילאָ: 30 קר' נאנעטס פארטא.

מצבות.

ארנאָלד קאָהנס

נראבשטיין-לאגער בודאפעסט.

Waitzerbouleward Nr. 5.

(אן שבת אונד יו"ט געשעפערט.)

עמפפעהלט זיך אללען ענען, וועלכע דיא טרייריג פפליכט דעם נראבשטיין-זעטצענס צו ערפיללען האבען.

זעהר שאָנע נראבשטיינע אויס מארמאר אונד גראנאיט זינד אין נראבסטער אויסוואהל פאָרראטהיג. קאָרבקעטס, נראבווייזונגען, זעהר שאנע שריפטען מיט עכטער פערגאלדונג ווערדען בעסטענס אויסגעפיהרט.

אדאָלף ראָטהס

הערערען- אונד קנאבען-קליידער - נייערד-לאגע בודאפעסט, לאנדגראפאסט, קארלסקאפסערגאס וויז-א-ויס דעם ארצישען קאפפעהויזע.

עמפפעהלט זיין ריכבארטרעפס לאגער פאָן פריה-יאהרס- אונד זאממער-מנצינען, זא אויך קנאבען-קליידער (בלו חשש שעטנז) נאך נייעסטער פאזאָן.

בעשטעללונגען נאך מאפס ווערדען בינגען 24 שטונדען (מיט אויסנאהמע פאָן שבת אונד יו"ט) אנגעפערטיגט.

דיא שאָנסטען גאָלדשטיקערייען

אויף פרוכט אונד מאנטערל.

K. GRÜNWALD,
Budapest, Landstrasse Huszár'sches Haus.

איינציגער יידישער גאָלד-שטיקער אין אָסטער-ריי"ך-אונגארן.

עמפפעהלט זיך צור אנפערטיגונג אללער אים יידישען ריטוס פאָרקאָמענדען קונסטגאָלד-שטיקערייען אונד בירגט דעסטען זיין 36 יאהרען איך דיעזעס געביעטע עדזעלבענער וואהלפעער-דיענטער רוף פיר סאָלידע אונד בעסטעטעטע עפפעקטוויארונג. 7

ציינגענגען אין גראָסטער איינזאהל ליעפנען צור איינזיכט אייך.

דיא נייעסטע ערפינדונג

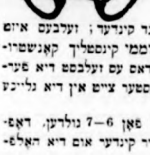

איזט דאס נאך פ-אָפטאָר באָנאנד אויס אמעריקא נייע-בעסטפעעטע אללאס-שע ברילבאנד פאָן אאל-ליטעער, זאוואהל פיר הער-רען אלס אויך פיר דאמען אונד קינדער; זעהבען איזט אגנע פעדערן אויס דיינעם נוממיר קויפשליך קאָנשטו-ארם אונד דאס דען צוויטע, דאס עס זעלבסט דיא פער-אלטפעסטען בריכע אין קוידעפטער צייט אין דיא גליינע לאנגע ברינגט.

פ ר י י ז: איינזאטץ פאָן 6—7 גולדען. דאָפ-פעלטע פאָן 10—15 גולדען. פיר קינדער אום דיא האלס-טע בילליגער.

נראָפטס לאגער אין מוסטער-שפיטצען, ליוסס-פאל-פטער, בעפפס-איינלאגען, נוממי-שטיפפען אונד אל-לער נומי-וואאריען-ארטיקעל. — בייא בריף-באנדיגען בוס-טע אנצוגעבען, אב רעכטס, ליינקס אדער דאפפעלט, זא אויך דיא לייבווייטע.

בעשטעללונגען מוסטעלטס נאכנאהמע אום-נעהענד בייא

MORITZ POLLITZER, k. k. Bandagist,
Budapest, Franz Deákgasse.

בודאפעסטער באָרזענקורזע פאָם 11. מאי.

	קר.	אל.	לאָזע.
			ווערטה-פאפיערע.
119	75		אונגארישע נעלד-רענטע 6%
87			אונגארישע פאפיער-רענטע 5%
97			אונגארישע נייגרענטעראפטיגען
95			טעמעשער-בנאנאטער
96			וויעבענבריעיישע
176	50		נאלציישע
100	50		בוקאָרעיער
133	25		אונגארישע אייזענבאהן-אלקהען
96			וויינגעזענס-אבלאזונגס-אבלייזאנגען
			פאָנדס-ווערטע דער אונגארישען באָרזענקערי.
101			רים-מאטעראלע צו 5% סקרעצענס
102			דעפטער דער אונג. היפאָטהק-באנק צו 5%
100	50		דעפטער אללגעמ. באָרזענקערעיס צו 5%
101	50		דעפטער צו 5 סקרעצענס
166	50		דער אונגארישע-נאלציישען
169	50		דער נאדראסבאהן
344			אסטערייכישע קרעדיט-אקציען
341			אונגארישע קרעדיט-אקציען
40			סערביש 3% אנלעהען
			נעלד-קורזען.
100			וילבער-אשיא
5	61		וויקאטשין
			אסטערייכיש-אונגארישע 8-טולדען-נאָטען
9	51		שעק (20 פראנקס)
9	51		נאפאָלעאָנדאָר
58	70		יידישע ריינסבאנקנאטען
11	70		20מארק-שטיקע
1	20		רוסישע פאפיערוביל

	קר.	אל.	לאָזע.
119	50		1854ער 4סערצענטיגע שעאאפטסלאָזע
131	50		1860ער „ „ נאנצע לאָזע
134	25		1860ער „ פינפטעל
174	—		1864ער שעאאפטסלאָזע צו 100 גולדען
172	—		1864ער „ „ צו 50 „
176	50		קרעדיטלאָזע
111	50		דאנוי-דאמפפשיפפאהרטס-לאָזע
119	—		אונגארישע פראמיען-לאָזע צו 100 גולדען
118	—		דעפטע האלבע צו 50 גולדען
110	—		פרוינספטאהל לאָזע
126	—		וויינגע קאָמפנאללאָזע
127	—		פריינסטער לאָזע צו 100 גולדען
35	—		קאָמע רענפענשיינג
27	10		פיריקנלאָזע
25	—		אינסברוקער לאָזע
41	50		קלאָרי לאָזע צו 40 גולדען
17	50		קינגלעוויטש לאָזע „ 10 „
20	—		קראָקויער לאָזע „ 20 „
41	—		אָלמער לאָזע „ 40 „
38	—		פאלאָפי לאָזע „ 40 „
20	50		ווינדישגראָטز לאָזע „ 10 „
52	50		פאלס לאָזע „ 40 „
24	—		זאאצבורגער לאָזע „ 20 „
47	—		סט. גענעלס לאָזע „ 20 „
29	—		סאאגיסוויער לאָזע „ 20 „
29	—		וואלדשטיין לאָזע „ 20 „
39	—		ווינדישגראָטز לאָזע „ 20 „
23	—		לאינבאכער לאָזע „ 20 „

פרוכטפרייזע דער קאָרנהאללע פאָם 11. מאי.

							פריכטע
							ווייצען
							פער פריהיאהר
							פער פריה-יאהר
							קאָרן
							גערסטע מאלץ
							גערסטע מוסטער
							האפער
							קוקורוץ
							אנדערע
							הייזע ראטע
							ווייצען
							פער פריהיאהר
							קוקורוץ
							מאי-יוני
							גערסטע
							האפער
							פריהיאהר
							רעפס
							הילזענפרוכטע
							פיזאלץ
							צוועיגנאפהגען
							לינזען
							ערבזען
							הייזעבוינען זאמפט זאק
							מאהן, נרוטער 34 אל. בלוי
							האנזאמפט

74	11.65—11.75			—	—
75	11.80—11.85			—	—
76	11.90—12.—			—	—
77	12.05—12.15			—	—
78	12.20—12.30			—	—
79	12.35—12.40			—	—
80	—			—	—
	12.05—12.10			—	—
75	12.15—12.20			—	—
76	12.25—12.35			—	—
77	12.40—12.50			—	—
78	12.60—12.70			—	—
79	12.80—12.85			—	—
80	—			—	—
75	12.30—12.40			—	—
76	12.55—12.60			—	—
77	12.65—12.75			—	—
78	12.80—12.85			—	—
79	12.90—12.95			—	—
80	—			—	—
75	12.35—12.40			12.35	10.80
76	12.45—12.55			—	—
77	12.60—12.70			7.25	—
78	12.75—12.85			7.20	—
79	12.85—12.95			—	—
80	13.—13.05			7.80	—
	—			—	—

10.25	9.50		
12.—	11.50		
10.—	10.—		
10.—	8.50		
10.25	10.—		
41.—	39.—		
10.50	10.—		

ראה-שפייזטס, 30½—½ קר'.
שפייזטס, סרעסטפעגנוו, 33½—34 קר'.

Herausgeber und verantw. Redakteur: Carl Lederer. Druck von Emerich Bartalits. Budapest, VIII., Eszterházygasse Nr. 12.

מאן זאגט דער מיטטער, דאס איהר קינד זאָלּ-בען געשטאַרבען. איהרע שוועסטער ניכט אַפּעטער, שפּרינגט זיא איף, זינקט אין דעם טאַרטען קינדעס אָהנמעכטיג צוזאַממען. דעם קינדע וואַרט, אלס עס דיא קליינע 1-יעהריגע שוועסטער רעטטען וואָלּלטע. אַאן איינעס אונ-מעגליך דיא אהרען אבגעשניטטען וואָרען; דיא מוטטער האַטטע כאַפּ'זיאַנדזע ערהאַלטען, דיא זאַגאַר צוטוויייג אַרכטען לעסען, דאס איך דאס נעהרען ערשטטערע וואָרען זיא. — נאָך שרעקלערע סצענען שפּיעלטען זיך אים מעגנעריזאַאר אב. דאַ איין נייז, מאַנ דאַרף אַרם רייזאַל געבראָכען; ער זעהנט דען טאַד הערביא. דענן ער האַט זיין וויב. זיינע אַהנע אונד שוועסטערכאַבען נון באַלד מיט אַהנען אים היממעל פעראיגט צו זיין. גנעגע-אבער זיינעם הייזע האַטטע מאַן איהן אַן איגנ-פּאַאבע געבונדען, דאַנן דאס הייז מיט פּעטר-לעאַרם אבערגאַססען אונד אנגעצינדעט. דא צוטנעם אונס דער ראַצט איגנען מאַנן, דעם מאַן דיא פּיסע אבגעזעגט דאַרט איגען יינגלינג. דעם מאַן דיא ברוסט נעשאַלטען, איין קינד, דעם מאַן דיא צעהנע איסנערסען — עס איזט ענג-זעטצלך אלס דיעזעס אַממער. אונד דיעזע-נעשיכע מיט אנהאַרען צו מעסען, עגטוועטצלך צו דעקען, דאַס זאַ פּעלד אין גלייכער אַרט אינגלייככע דרוסען אין דעם באַהנהאַף צ באַלטאַ. אהנע הילפלייסטען, אהנע פערבאַנד. אַ אהנע לאַבעראַנד לעבען. שנעלדע אים-גיעבעג הילפע טהוט דער נאָטה, דענן עס גילט נכט זיך דאַ דעם טאַרע עגעיגנען צו שטעהען, וויייט מעהר נאָך אַלל דען אינגלייל-בען, אהרער עלטערן בעריכטען ווידערן (מאַן שפּיכט אַאַן 3000) אינטערקינאַפּ צו בעטען. דען הילפלאָזען אהרער ערנעהרער בעריכטע פּרייען איגע עקסטעגען צו שאַפען. דיא איס אהרעם בעוטצטהום פערגאַנגען מענגער וויע-דער. אַלאַלס דאַ נאָך עריגערבם-פּעהיג זינד, אַ-פּאַגענדמען, דאס זיא אין רוהיגעם פּיעד-ליכעם געמיטהזען אַרבייטען אונד פּיר דיא אהרינען אַרגען לאַנגען.

*(אין הידאש) באַראיגער קאַמיטאַט איזט אַם 10. מאַי איגע דראַטיגע יודענפּאַלאַנג אים-געבראַכען, וויא אין רוסלאַנד. דיא איגיאַה-גע דיעזעס אַרטעס זינד נעמליך אין דען לעצ-טען שטאַנד דער בעזאָנדערע אימשטענדע פּער-אַרמט וואָרדען. בייא דיעזער אנגעהען פּערבינ-שטעטען בעזאַלקערונג בעדרוהסטע עס נור איגעס העטצערס, דער דעם פּאַלקע צוריעף: נור דיא יודען האבען איך בלוט שאַף מיטאַמען אים-געזאַגען!" אונד דורכקלר ראַטשטען זיך דעם נאַכטס דיא בייערן דעם דאַ-פּעס צוזאַממען אונד מיט דעם געשריי: „הינים מיט דען יודען! טאָד דען יודען!" שטרעכטען זיך דאַ איף דאס הייז איגעס יודען, וועלכעס דיא בייז איף דען גרונד צערשטאָרטען. דיא יודען מיסטען זיך פּפּליכטען. אלס פּון דיא וויטהרעטען בוירען איך דיא אַב-ריגען יודענהייזער אנגרייפען וואָלּלטען, ערשיע-גען אַאַנדזרע אונד מאָלאַטען, וועלכע דען וויי-טערען קראַיאַלל פערהינדערטען.

*(אין באַהמען צייגען זיך נון אויך יודענ-פּיינדליכע זיהלערייען). דיא פּראַגער צייטונג „טאַגבלאַטט" ערהעלט אין אַרטע פּלכאַלאַנד מיטטהיילונג אַאַן יודענ-העטצען, אַאַנטאַ. וואַרדען פּלאַקאַטע מיט דער איפּשריפּט: „טאָד אַללען יודען!" אנגעקלעבט נעפּונדען, וואס זיך אים מאַנאַאַ. אין דער אַלטען, פּיעלע יידישע אַאַמיליען ערהעלטען בריעפּע, וואָרין מיט באַאַד אונד טאָד עדראָהט וויירד. דעם עגערגישען אַרט אונד אַנטיסעמאַלען איגע-שריפּטען דעם בערגערמייסטערס קלאַאַסטערסקי איזט דיא צוריקהאַלטונג דער אַיפּשרייטונגען אונד דיא יודען צו פּערדאַנקען. דערזעלבע בע-רייטשטע וואָאַרט אין דיא בעצירקסהייטטאַאַנ-צי קראַלאַנגענטהאַל, וועלכע 10 שטענדיגע-מען נאָך עלבע-קאַסטעלעטען עגטוועגדרעטען. אין שני-נעפּ דער יודען, וועלכע אין אַגיאַלבע דער יודען מיט ערשלאַגען דראַהטען, וואַרדע פּערהאַלטעט אינד דיא אינטערזוכונג עגגנען איהן אינגעלייטעט. דיא הערדען טשעכען דורך דאַך נעזוכגנגנאַאַס-סען דער יודען. דעסהאַלב וואַרדען אַ אונס נאַר נכט. דאס זיא שאַן גערגע יידישען טשעכ-דא (זילבער) רייבען מאַכטען.

*(דיא רוסישען פּלכטרינען). אי-נע עגסטערן בעגעגעטע קאַנטסרייסאַן עגאַבן דאס 7200 פּלכטרלינגע אים רוסלאַנד אין באַאַר דנד. דא טעגליך מעדרעסטען 200 צישאַראַבען אונד וואַכענטליך נור האַבסטענס 500 אבגעהען. אַ דנד דיא פּאַלען אינאַנזוכבאַר. אבגאַהל דיא רוסישע רעגערונג דיא אַיסוואַנדערונג נכט הינדערט. עגפּרעסטען דאַך דיא רוסישען צאַלל-אינס וויסטען אונד קאַנגען, וואַנדערן אויך אין בעצוג איף אינדיגע אנגעמען; ער וואַר טאַאַזוכלך דע-פּרעס דיינגס פּאַלקעס. וועגן ער אויף דיעזען טעגל נכט אונאַאַהנס דער פּיר דען דאַמאַלס נאָך זעהר יונגען זאָהן דען גמליאַלס דען שטעגן בן גמליאַל. אַיבסע-וואַהרס בליעב. דיעזער בעגעגנט אַ ענגער צייט נאָך דיא שולדע צו „בוהר". נאָך דעם פּאַלקע יעשיפּלס וואַר דיא בעגאַנגענע שאַאַדס ראַש עמפּאַרגעבליהט אונד צור הויסס- אונד מטטעשרשאַאַדס אנגעראַבסען.

אונטערדעם וויטהרעטען דער אַאַטשע שאַאַטהאַלטער טיראַנס רופס איף דאס העפטיגסטע נעגגען אַללעס וואס דען יידישען נאַאַמען טרוג. מענגער אונד פּרוגן אַללטען נעגעוואַנגען יודענ-דיג. דיא שאַנדבילדער דעס קאַיזערס אנצובעגען אונד איהנען צו אַפּסערן. ווער זיך דעססען ווייגערטע, וואַרדע אונטער דען שרעקלעכסטען קוואַלען הינגעריכטעט. דיא אַדאַ אונשלדיג בלוט צוויייר נאַאַסער מענגער. דעס האבבי שטעגן בן נתנאל אונד דעס האבבי שטעמאַל לייס טיראַנס רופס פּער-נעפּגען.

אַלס האבבי שטעגן אונד האבבי שטמאַל צום מאָדע געפּרעכט וואַרדען, ווייגטע דער דעפּטעגע נאַר זעהר. דאַ שפּראַך האבבי שטעגן צו איהם: „דיא עדלער. נאָ-פּער מאַן, דיא אַאַטער אונד פּרעכער יעשראַאַל, פּון צוויי שרעטטען פּרעגגען דיך נאָך אַאַן דער נעמיגאַאַס דער פּראַמטען אים אַראַדיגע אונד דיא ווייגסס ?" — אונד האבבי שטעמאַל שפּראַך: „נכט ווייגע אין דיא אַאַר, דיא אַאַר שעפּרבנגן מוס. וואַרנען אונד מיגער זינדען וועללען. דיא איך וואָהל בעגאַנגען האבען מוס. דא דער אַללעגע עגסטע נאַטס. דער פּלאַט. דעססען טהען אַאַלקלאַגענדע אונד דעססען ווענע אַללעגאַטען אין דען לעגע-

מאַן זאַגט דער מיטטער, דאס איהר קינד זאָלּ-בען געשטאַרבען. איהרע שוועסטער נכט אַפּעטער, שפּרינגט זיא איף, זינקט אין דעם לאַגער דעם טאַרטען קינדעס אָהנמעכטיג צוזאַממען. דעם קינדע וואַרט, אלס עס דיא קליינע 1-יעהריגע שוועסטער רעטטען וואָלּלטע. אַאַן איינעס אונ-מעגליך דיא אהרען אבגעשניטטען וואָרען; דיא מוטטער האַטטע כאַפּ'זיאַנדזע ערהאַלטען, דיא זאַגאַר צוטוויייג אַרכטען לעסען, דאס איך דאס נעהרען ערשטטערע וואָרען זיא. — נאָך שרעקלערע סצענען שפּיעלטען זיך אים מעגנעריזאַאַר אב. דאַ איין נייז, מאַנ דאַרף אַרם רייזאַל געבראָכען; ער זעהנט דען טאַד הערביא. דענן ער האַט זיין וויב. זיינע אַהנע אונד שוועסטערכאַבען נון באַלד מיט אַהנען אים היממעל פעראיגט צו זיין. גנעגע-אבער זיינעם הייזע האַטטע מאַן איהן אַן איגנ-פּאַאבע געבונדען, דאַנן דאס הייז מיט פּעטר-לעאַרם אבערגאַססען אונד אנגעצינדעט. דא צוטנעם אונס דער ראַצט איגנען מאַנן, דעם מאַן דיא פּיסע אבגעזעגט דאַרט איגען יינגלינג. דעם מאַן דיא ברוסט נעשאַלטען, איין קינד, דעם מאַן דיא צעהנע איסנערסען — עס איזט ענג-זעטצלך אלס דיעזעס אַממער. אונד זיא זעהנט דעם נעשיכע מיט אנהאַרען צו מעסען, עגטוועטצלך צו דעקען, דאַס זאַ פּעלד אין גלייכער אַרט אינגלייככע דרוסען אין דעם באַהנהאַף צ באַלטאַ. אהנע הילפלייסטען, אהנע פערבאַנד. אַ אהנע לאַבעראַנד לעבען. שנעלדע אים-גיעבעג הילפע טהוט דער נאָטה, דענן עס גילט נכט זיך דאַ דעם טאַרע עגעיגנען צו שטעהען, וויייט מעהר נאָך אַלל דען אינגלייל-בען, אהרער פּלעטערן בעריכטען ווידערן (מאַן שפּיכט אַאַן 3000) אינטערקינאַפּ צו בעטען. דען הילפלאָזען אהרער ערנעהרער בעריכטע פּרייען איגע עקסטעגען צו שאַפען. דיא איס אהרעם בעוטצטהום פּערגאַנגען מענגער וויע-דער. אַלאַלס דאַ נאָך עריגערבם-פּעהיג זינד, אַ-פּאַגענדמען, דאס זיא אין רוהיגעם פּיעד-ליכעם געמיטהזען אַרבייטען אונד פּיר דיא אהרינען אַרגען לאַנגען.

*(אין הידאש) באַראיגער קאַמיטאַט איזט אַם 10. מאַי איגע דראַטיגע יודענפּאַלאַנג אים-געבראַכען, וויא אין רוסלאַנד. דיא איגיאַה-גע דיעזעס אַרטעס זינד נעמליך אין דען לעצ-טען שטאַנד דער בעזאָנדערע אימשטענדע פּער-אַרמט וואָרדען. בייא דיעזער אנגעהען פּערבינ-שטעטען בעזאַלקערונג בעדרוהסטע עס נור איגעס העטצערס, דער דעם פּאַלקע צוריעף: נור דיא יודען האבען איך בלוט שאַף מיטאַמען אים-געזאַגען!" אונד טרכקלר ראַטשטען זיך דעם נאַכטס דיא בייערן דעם דאַ-פּעס צוזאַממען אונד מיט דעם געשריי: „הינים מיט דען יודען! טאָד דען יודען!" שטרעכטען זיך דאַ איף דאס הייז איגעס יודען, וועלכעס דיא בייז איף דען גרונד צערשטאָרטען. דיא יודען מיסטען זיך דעם פּפּליכטען. אלס פּון דיא וויטהרעטען בוירען איך דיא אַב-ריגען יודענהייזער אנגרייפען וואָלּלטען, ערשיע-גען אַאַנדזרע אונד מאָלאַטען, וועלכע דען וויי-טערען קראַיאַלל פערהינדערטען.

*(אין באַהמען צייגען זיך נון אויך יודענ-פּיינדליכע זיהלערייען). דיא פּראַגער צייטונג „טאַגבלאַטט" ערהעלט אין אַרטע פּלכאַלאַנד מיטטהיילונג אַאַן יודענ-העטצען, אַאַנטאַ. וואַרדען פּלאַקאַטע מיט דער איפּשריפּט: „טאָד אַללען יודען!" אנגעקלעבט נעפּונדען, וואס זיך מאַנאַאַ. אין דער אַלטען, פּיעלע יידישע אַאַמיליען ערהעלטען בריעפּע, וואָרין מיט באַאַד אונד טאָד עדראָהט וויירד. דעם עגערגישען אַרט אונד אַנטיסעמאַלען איגע-שריפּטען דעם בערגערמייסטערס קלאַאַסטערסקי איזט דיא צוריקהאַלטונג דער אַיפּשרייטונגען אונד דיא יודען צו פּערדאַנקען. דערזעלבע בע-רייטשטע וואָאַרט אין דיא בעצירקסהייטטאַאַנ-צי קראַלאַנגענטהאַל, וועלכע 10 שטענדיגע-מען נאָך עלבע-קאַסטעלעטען עגטוועגדרעטען. אין שני-נעפּ דער יודען, וועלכע אין אַגיאַלבע דער יודען מיט ערשלאַגען דראַהטען, וואַרדע פּערהאַלטעט אונד דיא אינטערזוכונג עגגנען איהן אינגעלייטעט. דיא הערדען טשעכען דורך דאַך נעזוכגנגנאַאַס-סען דער יודען. דעסהאַלב וואַרדען אַ אונס נאַר נכט. דאס זיא שאַן גערגע יידישען טשעכ-דא (זילבער) רייבען מאַכטען.

*(דיא רוסישען פּלכטרינען). אי-נע עגסטערן בעגעגעטע קאַנטסרייסאַן עגאַבן דאס 7200 פּלכטרלינגע אים רוסלאַנד אין באַאַר דנד. דא טעגליך מעדרעסטען 200 צישאַראַבען אונד וואַכענטליך נור האַבסטענס 500 אבגעהען. אַ דנד דיא פּאַלען אינאַנזוכבאַר. אבגאַהל דיא רוסישע רעגערונג דיא אַיסוואַנדערונג נכט הינדערט. עגפּרעסטען דאַך דיא רוסישען צאַלל-אינס וויסטען אונד קאַנגען, וואַנדערן אויך אין בעצוג איף אינדיגע אנגעמען; ער וואַר טאַאַזוכלך דע-פּרעס דיינגס פּאַלקעס. וועגן ער אויף דיעזען טעגל נכט אונאַאַהנס דער פּיר דען דאַמאַלס נאָך זעהר יונגען זאָהן דען גמליאַלס דען שטעגן בן גמליאַל. אַיבסע-וואַהרס בליעב. דיעזער בעגעגנט אַ ענגער צייט נאָך דיא שולדע צו „בוהר". נאָך דעם פּאַלקע יעשיפּלס וואַר דיא בעגאַנגענע שאַאַדס ראַש עמפּאַרגעבליהט אונד צור הויסס- אונד מטטעשרשאַאַדס אנגעראַבסען.

אונטערדעם וויטהרעטען דער אַאַטשע שאַאַטהאַלטער טיראַנס רופס איף דאס העפטיגסטע נעגגען אַללעס וואס דען יידישען נאַאַמען טרוג. מענגער אונד פּרוגן אַללטען נעגעוואַנגען יודענ-דיג. דיא שאַנדבילדער דעס קאַיזערס אנצובעגען אונד איהנען צו אַפּסערן. ווער זיך דעססען ווייגערטע, וואַרדע אונטער דען שרעקלעכסטען קוואַלען הינגעריכטעט. דיא דאַ אונשלדיג בלוט צוויייר נאַאַסער מענגער. דעס האבבי שטעגן בן נתנאל אונד דעס האבבי שטעמאַל לייס טיראַנס רופס פּער-נעפּגען.

אַלס האבבי שטעגן אונד האבבי שטמאַל צום מאָדע געפּרעכט וואַרדען, ווייגטע דער דעפּטעגע נאַר זעהר. דאַ שפּראַך האבבי שטעגן צו איהם: „דיא עדלער. נאָ-פּער מאַן, דיא אַאַטער אונד פּרעכער יעשראַאַל, פּון צוויי שרעטטען פּרעגגען דיך נאָך אַאַן דער נעמיגאַאַס דער פּראַמטען אים אַראַדיגע אונד דיא ווייגסס ?" — אונד האבבי שטעמאַל שפּראַך: „נכט ווייגע אין דיא אַאַר, דיא אַאַר שעפּרבנגן מוס. וואַרנען אונד מיגער זינדען וועללען. דיא איך וואָהל בעגאַנגען האבען מוס. דא דער אַללעגע עגסטע נאַטס. דער פּלאַט. דעססען טהען אַאַלקלאַגענדע אונד דעססען ווענע אַללעגאַטען אין דען לעגע-

איינעס נעוואַלטאַמען מאָדע איבערליעפערט. וואָלּלטע איך דער שבת עגעוויסען אָדער איינען מאָד בעגאַנגען האבען. דאס דאס לאָאַז דער הייגטשונג מיך טיפּפּס ?" — „אבבי, אאוטש רבי שמעון, — דיא וויייסס, דאס נאַטס מיט זיינען פּראַמטען נאַר שטרענג אים'ס נעריכט נעגט. פּעללכעס קאַם איינע דעלינאַטע אנפּראַאַנ אַן דיך, ווערענד דיא בייא שיטע זאַטעסס. אָדער ווער-ענד דיא שליעפּסס. אונד דיין דיינער שיקטע דעטוע-נגן דיא אנפּראַאַנענדע צערך. דאַ דאס דיעזע. דעם נאַכ-פּאַאנגס מידע. נאָך דער ערשטוינערגנדן ווייטע הין עגס-שיעדען. אונד דיעזע. וועגן אויך נור נעיגנע שיינגעדע פּיינעהגן. בעסטאַס דיא יעטצט מיט דעם מאָדע. דאַמיט דיא דער ווייגנע אַלעגקיטס אין אַללקלאַגטמענער ווייגע טהילהאַאַפּפּ ווערדעסס." — דא פּראַכגעפּט אבבבי שטמאַל דיינע שרעגען. אונד נור אַ אונד זיין פּראַמטער נעגאַסטס באַאַן פּיירידי אידרע ווייסטער דעס יאַשיטען מאַרדשוועגס.

אבבבי עקיבא אונד אבבבי יהודה בן בבא שאַאַנדען איף פּיייגס פּלעדע אונד לערהטען. אונד אוס דא וואַ-דען מוייגנדע אידרער שיליר פּעראַמטמלעס. אלס דיא שלימטע נאַכיכס צו אידנען נעגאַגגענ! דא צעריסס דיא אידרע קלייד אונד פּאַגען אַן, לוס צו וויינען. אונד אבבבי עקיבא שפּראַך: „מיינע ביידער, מיינע פּיייגדע, וויינעגס. נכט אוס דיא ערמאַדעשען, ואַדערן ווע נען אַללד דעס שרעקליכן, דאס אונס אַללען בעגאַפּשטאַנדס. ווער וויר נכט שען צו ערוואַרטען דעסטען, זאָ ווערען שטען אונד שטמאַל נכס דוויטענגענאַמטען ואַדרען, דאַמיט זיא אַללד דאס הערראַנגאַנגענד עלעגר נכס ערשיינען.

(פּאַרטעצונג פּאָלגט.)

ניכט, זאָגדערן ער גינג עלבסטן צור בעהאַרדע, אין אים פון אַ צענגערינג, דאס מאַן אונס דיא העריסאַבע אינזערעס בלאַטעס פערביעטן זאָלל. ער וואַרדע יעדאָך צור טהרע הינטסנ־שאַבען אונד בעלעגרעס. דאס מין גרוב פאַר־האַנדען איזט, אונס אין דער העריסאַבע אונ־זערעס בלאַטעס צו שטאַרען, דא עס עריבט איזט פאָלטשיע נייאַנקטיזען אונד נאַכרעכטען צו שיבען. אַלזאָ, דאס ווער דיזעס מאַרי בי־אַם יעגנע זיגד. דאס לעסט זיך ליכט עקלע־רען, דענן זיט ווער דאס יידישע פּובליקום איבער דאס טהון אונד לאַסטען דיעזעס „פּשעי" אי־מערקאָם מאַכען, פערליערט ער שטעלל־אַבאַ־נעגטען אונד דיא צייט איזט נאַר ניכט פערלע־ען אונד ניכט ווי ר. זאָגדערן ע ר דיא העריסאַבע דינעס בלעטטאַלס אינישטעללען מיססען ווירד. דא דאס יידישע פּובליקום זיך מיט פערבעטטיג פאָן אַהם בעזיעגדעס, אינד דאַ דיא קרייצאָן ווירד אַהם זאָדאַנן יעגנע העלפען. אַלזאָ — דיא גע־זאַנט — ווירד פערשטעהען עס. יעגען דיעזער מאַרי פאַר יואַטה בערסטען קאָנגטע, אונד דאס ער ניכטס זעהנליכער יינשט. אַלס דאס אינזע־רע צייטונג ניכט ערשיינען זאָלל. אבער דאס פערשטעהען ווירד שאַן ניכט, דיא מאַן זא אַרדי־נער אינד זיין קאָנען, יעגען שאַן דאס מסרן אונד לינען ניכטס נעטצט, אונס מיטברינגען אנצרייי־פען, אין דער האַפענונג, דאס ווירד דאַאַפען בעפאַהרען אינד דאַהרבי ער אונזערע צייטונג ניכט צו פערכטען האַבען ווירד. יעהרהאַן דענן, יר יעדרען ניכט מרע יעדרען, דיא לינע אונד געפיהלען צו פערפאַלגען, ווירד יעדרען עס שטלל־אַנגעגעבן ניכט צו יעזעהן, דיא יעמאַנד פר יידישעס געלד יהרוס פערלאַבט אונד פער־שאַפטעט אונד ווירד דיעזען פערקאַפ־מעגען בחיר שטעטס צבטגען, דא אַפּ ער עס פערדיענען ווירד. אונזער בלאַטס, יעלבעס נאַטס־לאַב טעלדע שטעדקער אינד שטעדקער ווירד, ווירד נאַך דאַנן עשטיגען, יעגען מאַר־בי־ יעדער אין אַלבשטאַב „טע; עססען" אדער זין אַלבשטאַב אַרבייטען, אין דער מדינה הערזס־צישאַרען, יעדער בעטטבען ווירד.

(אויס דעם יידישען שטאַטל צו אַרעסס).

נעהרן דער יעגער „פעסטן" פאַן אינעם אַרצעט, דער האַסולבע פערוואַנדן בע־וכס האט, דא נאַכאַלגעזעגן עשטעגרינג שטהיללונגען צו: דאס שוזקאַל דער דעם מאַס־

פאָלליעטאָן.

יודא אונד ראַם.

(39-טע פאָרטזעטצונג).

„זא הערט דענן, מיינע פריינדע, — שפּראַך אקוילא צו דען מאַלדאַשען — אינסטע וואַנדערע אין פאַלקס־שאַפטס אין לאַנדע דער עיפסטען (צעדס) נעקלעכטס אונד אונטערדריקט. דא בעפריידט דער מיסטעלל אונד דער עדעל, דיינען אונטערדריקטען פאָלקסשאַפטס, אונדרעס פון פרוכטבאַרען אונד אַנגענעהמען לעבען אַנדערע אַלטעקטעטע נאַפּס. דער שאַפפט דעם הימעלס אונד דער ערדע